

Sygn. akt II S 157/16 (poł. z II S 158/16, II S 159/16, II S 160/S)

POSTANOWIENIE

Dnia 10 października 2016 roku

Sąd Okręgowy w Krakowie, Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Paweł Szewczyk (sprawozdawca)

Sędziowie: SO Katarzyna Serafin-Tabor

SO Anna Nowak

po rozpoznaniu w dniu 10 października 2016 roku w Krakowie

na posiedzeniu niejawnym

sprawy ze skargi M. B., J. B., P. B. i A. K.

przy udziale Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie P. K. i Skarbu Państwa – Prezesa Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie

na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki w postępowaniu egzekucyjnym prowadzonym przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie P. K. w sprawie o sygn. akt KM 1618/14

postanawia:

1. stwierdzić przewlekłość postępowania w sprawie egzekucyjnej o sygn. akt KM 1618/14 prowadzonej przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie P. K.;
2. przyznać od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie P. K. na rzecz skarżących: M. B., J. B., P. B. i A. K. kwoty po 2.000,00 zł (dwa tysiące złotych);
3. nakazać Komornikowi Sądowemu przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie P. K. wydanie postanowienia w przedmiocie umorzenia postępowania egzekucyjnego, sygn. akt KM 1618/14 i rozliczenia kosztów – w terminie dwóch tygodni od dnia doręczenia odpisu postanowienia;
4. oddalić skargę J. B. w pozostałym zakresie;
5. nakazać Skarbowi Państwa – Sądowi Okręgowemu w Krakowie zwrócić na rzecz M. B., J. B., P. B. i A. K. kwoty po 100,00 (sto złotych), uiszczone tytułem opłat sądowych od skarg;
6. zasądzić od Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa-Podgórze w Krakowie P. K. solidarnie na rzecz skarżących kwotę 308,00 zł (trzysta osiem złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor SSO Paweł Szewczyk SSO Anna Nowak

UZASADNIENIE

Skarżący M. B., J. B., P. B. i A. K. złożyli skargę o stwierdzenie przewlekłości postępowania egzekucyjnego prowadzonego przez Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym dla Krakowa – Podgórze w Krakowie P. K. w

sprawie o sygn. Km 1618/14, wyznaczenie komornikowi zalecenia podjęcia w wyznaczonym terminie odpowiednich czynności zmierzających do zakończenia sprawy egzekucyjnej w terminie dwóch tygodni od dnia rozpoznania skargi, zasądzenie od komornika na rzecz M. B., P. B. i A. K. sumy pieniężnej w kwocie po 2.000 zł, a na rzecz J. B. kwoty – 10.000 zł, oraz zasądzenie kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego.

W uzasadnieniu skarżący wskazali, że dla stwierdzenia, czy w sprawie doszło do przewlekłości postępowania, należy w szczególności ocenić terminowość i prawidłowość czynności podejmowanych przez komornika. Skarżący wskazali, iż pismem z dnia 25 listopada 2014 r. wierzyciel wniósł o zawieszenie postępowania egzekucyjnego. Postanowieniem z dnia 27 listopada 2014 r. komornik zawiesił postępowanie, następnie w dniu 12 grudnia 2014 r. wierzyciel wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego. Wniosek ten nie został przez komornika rozpoznany, zatem od tej daty – w ocenie skarżących komornik pozostaje w zwłoce z zakończeniem postępowania egzekucyjnego i od tej daty należy stwierdzić przewlekłość postępowania. Po wpływie wniosku komornik winien niezwłocznie wydać postanowienie o umorzeniu postępowania, uchylić zajęcia i zwrócić dłużnikom przelane na konto komornika w wyniku zajęć środki oraz rozstrzygnąć o kosztach postępowania. Skarżący podnieśli, że rażące jest wstrzymywanie się przez komornika ze zwrotem J. B. środków w kwocie ok. 10.000 zł pobranych wskutek zajęcia rachunku bankowego, które wedle wiedzy dłużników w żadnej części nie zostały przekazane wierzycielowi i znajdują się w dyspozycji komornika.

Komornik Sądowy P. K. zgłosił swój udział w sprawie oraz wniósł o oddalenie skarg w całości.

Udział w postępowaniu zgłosił również Skarb Państwa – Prezes Sądu Rejonowego dla Krakowa-Podgórze w Krakowie, który przychylił się do stanowiska komornika i również wniósł o oddalenie skargi jako całkowicie nieuzasadnionej.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Skarga zasługiwała na częściowe uwzględnienie.

Z art. 1 ust. 2 ustawy dnia 17 czerwca 2004 roku o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki wynika, że przepisy teje ustawy stosuje się odpowiednio, gdy na skutek bezczynności komornika sądowego doszło do naruszenia prawa strony do przeprowadzenia i zakończenia bez nieuzasadnionej zwłoki sprawy egzekucyjnej. Stosownie do treści art. 2 ust. 1 w/w ustawy strona może wnieść skargę o stwierdzenie, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiło naruszenie jej prawa do rozpoznania sprawy bez nieuzasadnionej zwłoki, jeżeli postępowanie w tej sprawie trwa dłużej, niż to konieczne do załatwienia sprawy egzekucyjnej. W trybie skargi na przewlekłość postępowania badaniu podlega więc w szczególności terminowość i formalna prawidłowość czynności podejmowanych przez komornika w celu zakończenia sprawy. Normatywna treść powołanego przepisu wskazuje zatem, że przewlekłość postępowania ma miejsce, gdy trwa ono ponad konieczność niezbędną do wyjaśnienia istotnych dla końcowego rozstrzygnięcia okoliczności faktycznych i prawnych, leżących w związku przyczynowym z działaniem lub bezczynnością sądu. „Przez przewlekłość postępowania rozumie się w praktyce brak czynności zmierzających do rozstrzygnięcia, zachodzący dłużej niż jest to konieczne do rozważenia sprawy bądź zgromadzenia dowodów. Chodzi o to, by czynności zmierzające do wydania orzeczenia kończącego zabierały odpowiednią ilość czasu, to jest odbywały się bez zbędnej zwłoki (...). Przewlekłość postępowania zachodzi wtedy tylko, gdy zwłoka w czynnościach jest nadmierna (rażąca) i nie znajduje uzasadnienia w obiektywnych okolicznościach sprawy” (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 23 listopada 2010 roku, II S 28/10, KZS 2010/11/50). Zwłoka stanowi kwalifikowane, tj. zawinione opóźnienie, stąd nie każde więc przedłużenie czynności postępowania stanowi naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie.

Z analizy akt egzekucyjnych KM 1618/14 wynika, że wnioskiem, który wpłynął do komornika w dniu 5 listopada 2014 r. wierzyciel (...) sp. z o.o. wniósł o wszczęcie i przeprowadzenie egzekucji przeciwko P. B., A. K., J. B. i M. B.. Komornik podjął czynności w sprawie i nadał bieg złożonemu wnioskowi, m.in. zawiadamiając dłużników o wszczęciu postępowania i wystosowując pisma o zajęciu wierzytelności. Następnie pismem z dnia 25 listopada 2014 r. (k. 56), wierzyciel wniósł o zawieszenie postępowania egzekucyjnego w stosunku do wszystkich dłużników. Postanowieniem z dnia 26 listopada 2014 r. (k. 61) komornik wydał postanowienie o ustaleniu opłaty za odnalezienie majątku i wezwał

dłużników do zapłaty kwoty 2.936,57 zł. Kolejnym postanowieniem z dnia 27 listopada 2014 r. (k. 70) komornik zawiesił postępowanie egzekucyjne, tego samego dnia wystosował również pisma z informacją o uchyleniu zajęcia wierzytelności (k. 63, 64, 80). Kolejno wierzyciel w dniu 12 grudnia 2014 r., wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego (k. 83). Następnie pismem z dnia 22 grudnia 2014 r. (doręczonym komornikowi w dniu 30 grudnia) dłużnik J. B. wniósł o zwolnienie zajęcia i zwrot w całości środków pobranych z rachunku bankowego. Kolejno do akt komorniczych wpłynęła skarga dłużników na postanowienie z dnia 26 listopada 2014 r. (k. 93 -102). Komornik wraz z odpowiedzią przesłał akta egzekucyjne do Sądu, następnie wpłynął odpis postanowienia Sądu Rejonowego, kolejno wniosek Sądu Okręgowego o nadesłanie akt komorniczych. Następnie w dniu 16 grudnia 2015 r. w kancelarii stawił się dłużnik P. B. (k.126), który przedłożył odpis postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie z dnia 15 października 2015 r., sygn. akt II Cz 2035/15 i złożył wniosek o ustalenie kosztów postępowania i jego zakończenie. Postanowieniem z dnia 17 grudnia 2015 r. komornik oddalił w/w wniosek dłużnika (k.125). Ostatnim pismem w aktach egzekucyjnych jest skarga dłużnika P. B. na postanowienie z dnia 17 grudnia 2015 r. (k. 128-130).

Powyższa analiza akt egzekucyjnych wskazuje na zasadność skargi, bowiem wniosek wierzyciela o umorzenie postępowania egzekucyjnego od dnia jego złożenia tj. 12 grudnia 2014 r. nie został rozpoznany. W tym miejscu podkreślić należy, iż nie można zgodzić się z twierdzeniami komornika, że postępowanie egzekucyjne zostało umorzone z mocy samego prawa. Zgodnie z art. 823 zd. pierwsze k.p.c. (obecnie już nieobowiązującym) postępowanie egzekucyjne umarza się z mocy samego prawa, jeżeli wierzyciel w ciągu roku nie dokonał czynności potrzebnej do dalszego prowadzenia postępowania lub nie zażądał podjęcia zawieszono postępowania. Tymczasem z akt sprawy jednoznacznie wynika, że wierzyciel wniósł o umorzenie postępowania egzekucyjnego już w grudniu 2014 r. Przyjmując nawet twierdzenia komornika, że nie miał możliwości rozliczenia kosztów egzekucyjnych z uwagi na zaskarżenie przez dłużników postanowienia z dnia 26 listopada 2014 r. (w przedmiocie ustalenia opłaty za poszukiwanie majątku), podkreślić należy, że skarga na to postanowienie została prawomocnie rozpoznana w dniu 15 października 2015 r., wówczas to Sąd Okręgowy wydał postanowienie, w którym ustaloną przez komornika opłatę za poszukiwanie majątku obniżył do kwoty 720,14 zł. Komornik zatem już w tej dacie powinien był zakończyć postępowanie egzekucyjne i rozliczyć koszty egzekucji. Dodać również należy, iż dłużnik P. B. osobiście udał się do kancelarii komornika i przedłożył odpis postanowienia Sądu Okręgowego, wnosząc jednocześnie o zakończenie postępowania oraz ustalenie przez komornika kosztów postępowania. Komornik jednak wniosek ten oddalił.

Mając na uwadze przebieg postępowania egzekucyjnego, należy przyjąć, że doszło do przewłoki postępowania egzekucyjnego rozumianej jako nadmierne i bezzasadnie długie podejmowanie czynności zmierzających do zakończenia postępowania egzekucyjnego i rozliczenia kosztów. Nie można jednak zgodzić się z twierdzeniami skarżących, że komornik pozostaje w zwłoce od dnia 12 grudnia 2014 r., bowiem dopiero prawomocne rozpoznanie skargi dłużników – na postanowienie w przedmiocie ustalenia opłaty za poszukiwanie majątku pozwalało komornikowi na ustalenie ostatecznych kosztów egzekucji. W tej sytuacji okres bezczynności można datować od dnia 16 grudnia 2015 r. – kiedy komornik uzyskał (od dłużnika) informację o treści zapadłego rozstrzygnięcia, bowiem z akt rozpoznawczych nie wynika, by Sąd Rejonowy doręczył odpis postanowienia z dnia 15 października 2015 r. komornikowi. Należy również podkreślić, że wbrew zarzutom skarżących kwota 10.000 zł zajęta na rachunku bankowym dłużnika J. B. nie pozostaje w dyspozycji komornika. Z karty rozliczeniowej znajdującej się w aktach egzekucyjnych KM 1618/14 wynika bowiem, że z kwoty 9.440,72 zł – zajętej na rachunku bankowym dłużnika J. B. – wierzycielowi wypłacono 5.611,87 zł, zaś kwota 2.936,57 zł została zaliczona przez komornika na poczet opłaty za poszukiwanie majątku.

W świetle powyższego Sąd Okręgowy orzekł jak w punkcie 1 sentencji na podstawie art. 12 ust. 2 powołanej ustawy, zgodnie z którym uwzględniając skargę, sąd stwierdza, że w postępowaniu, którego skarga dotyczy, nastąpiła przewlekłość postępowania.

Stosownie do treści art. 12 ust. 4 powołanej ustawy uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa sumę pieniężną w wysokości od 2.000 zł do 20.000 zł. W ocenie Sądu Okręgowego odpowiednią do wagi przewlekłości oraz interesów skarżących była kwota po 2.000 zł na rzecz każdego z nich. Skarga była również

zasadna w zakresie w jakim skarżący domagali się nakazania komornikowi podjęcia określonych czynności, tj. wydania postanowienia o umorzeniu i rozliczeniu kosztów.

Skargę oddalono w pozostałym zakresie dotyczącym wysokości żądanej przez J. B. sumy 10.000 zł uznając ją za zbyt wygórowaną.

Wobec uwzględnienia skargi zwrotowi na rzecz każdego ze skarżących, w trybie art. 17 ust. 3 ustawy, podlegała uiszczona tytułem opłaty od skargi kwota po 100 zł.

Wobec stwierdzenia przewlekłości uzasadnione jest zasądzenie kosztów postępowania skargowego, przy odpowiednim zastosowaniu art. 98 k.p.c. Na zasądzoną w punkcie 6 skargi kwotę 308 zł, złożyło się wynagrodzenie pełnomocnika skarżących – 240 zł obliczone stosownie do § 14 ust. 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1800) oraz kwota 68 zł tytułem opłat skarbowych od udzielonych pełnomocnictw.

SSO Katarzyna Serafin-Tabor SSO Paweł Szewczyk SSO Anna Nowak